

༡༣། རྫོག་ཅི་བཙུན་ཏུ་ར་བླ་ཐའི་གསུང་འབུམ་
དཔེ་བསྟར་མ་བཞུགས་སོ། །

(36/44)

དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྐྱུགས།

ཡུང་གེའི་བོད་རིག་པ་དབེ་སྒྱུན་ཁང་།

༡༡། རྒྱ་ནང་རྒྱལ་བཙུན་ཏུ་ར་ནཱ་ཐའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་
བསྐྱར་མ་བོད་སོ་དྲུག་པ་བཞུགས།

དཔལ་བཞུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྐྱིགས།

ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་།

དཔེ་སྟུན་པ། རྒྱལ་མོ་འབྲུག་པ།
དཔེ་སྟུན་འགན་འཁུར་པ། ཚངས་པ།
མཐུན་ཤོག་མཇེས་འགོད་པ། འགྲོ་འདུལ་རྩོམ་པ།

ཐེལ་ཏོ་ཏོ་ལུ་ལཱ་འཇག་ལཱ།

དེབ་རྒྱུ་བརྒྱུད་པ།

༄༅། །རྩོ་ནང་ལྷ་ར་ན་ཐའི་གསུང་འབུམ།

(༣༩ / ༥༥)

དཔལ་བཅེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྐྱེགས།

*

ཀྲུང་གོ་པོད་རིག་པ་དཔེ་སྟུན་ཁང་གིས་བསྐྱུན་ཏེ་བཟུམ།

ཐེ་ཅིན་མའོ་རིན་ཚན་ཁྲ་པར་འདེབས་ཀྱང་སྤེལ་དཔར་བཟབ།

ཁྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོའི་ཟླ་༤པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱེགས།

ཁྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོའི་ཟླ་༤པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བཟབ།

དཔར་གྲངས། ༠༠༠༧—༡༥༠༠

ISBN978—7—80253—013—3/B. 51

གསུང་འབུམ་ཆ་ཚང་(དེབ་༡—༥༥ལོད་) ལ་རིན་སྒྲོན། ༡༩༩༠.༠༠

༣། དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག》 ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་
འཇུག་ཁང་གིས་བསྐྱིགས་ཤིང་འདི་ག་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་བསྐྱོན་པའི་དཔེ་རྒྱུ་དཔེ་
ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཁས་དབང་གཟུན་དཀར་མེན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ལོ་
སྤྱི་དགའ་ལྷོ། དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ཉི་ལོ་ལྷ་ཙུ་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་
འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་བོད་གྱི་ས་གནས་གང་སར་བཞུགས་པའི་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་པོ་ཉི་ཤིར་ལོངས་པ་རང་
བྱུང་དང་མིའི་གཞི་དང་འཛེས་འཛིག་ལ་ཉི་ལོ་ཉེན་ཁ་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་ལེགས་པར་བསྐྱིགས་ཤིང་དཀར་ཆག་
ཏུ་བཏབ། དཔེ་ཐུམ་གསལ། དཔེ་སྐྱོན་བཞེངས་ཏེ་སྤྱད་སྐྱོབ་མཛད་གནང་བ་དང་གནང་སྟེ་སྤྱད་པ་ནི།
རང་མེད་མེས་པོའི་ཤུལ་ནོར་སྤྱད་སྐྱོབ་རྒྱུ་འཛིན་དང་བོད་རིག་པའི་གལ་ཆེད་དཔྱད་གཞི་མཁོ་འདོན་གྱི་
དགོས་པ་ཆེ་བ་མ་ཟད། རང་རྒྱལ་མི་རིགས་རིག་གནས་ནོར་མཛད་དང་རྒྱས་དང་སྤྱད་སྐྱོབ་བཞི་པའི་འཕྲིན་
ལས་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།

ཉི་ཆར་དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དང་འདི་ག་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གཉིས་ཞིབ་
གྲོས་བྱས་མཐར། སྤེལ་རྒྱུ་རིག་གནས་སྤྱད་སྐྱོབ་དང་བོད་རིག་པའི་དཔྱད་ཡིག་སྤྱད་སྐྱོབ་དང་ཆ་ཆར་དུ་
གཏོང་བའི་དམིགས་ལུལ་ངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་ཐོག་ 《བཀའ་གདམས་དཔེ་དཀོན་གཅིས་བཏུས་》 ཞེས་
པའི་དཔེ་རྒྱུ་དཔེ་དཀོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་ཞིག་ལྷ་མཐུད་ནས་ལེགས་སྤྱི་དང་དཔེ་སྐྱོན་བྱེད་བཞིན་
ཡོད་པ་དང་། ད་ཆར་ཡང་དམིགས་ལུལ་དགོས་པ་གཅིག་གྱུར་ཐོག་ 《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག》 ཅེས་པའི་
དཔེ་རྒྱུ་དཔེ་དཀོན་གལ་ཆེན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་པར་སྐྱོན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱོད་ཚུན་མེས་
པོ་མཁས་དབང་དམ་པ་དུ་མས་ཤུལ་དུ་བཞག་པའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་དཀོན་གལ་ཆེན་རྣམས་དང་། འཐར་
འཐོར་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་དཀོན་གལ་ཆེན་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་བསྐྱིགས་པ་འདིའི་ནང་དོན་ཐད་
ལ། ནང་དོན་རིག་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ། ཆོད་མ་རིག་པ། སྐྱ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། ལོ་རྒྱུས། ཕྱིས་རིག་
སོགས་བཅུ་དྲུག་རིག་པའི་གནས་ཀྱང་འདུས་པའི་དཔེ་དཀོན་ནོར་བུ་དགོས་འདོད་ཀྱང་འབྱུང་ལྷ་བྱ་ཞིག་
ཡིན།

འདི་འདྲའི་དཔེ་སྐྱོན་མཉམ་ལས་ཀྱི་གོ་སྐྱབས་ལེགས་པོ་དང་ཅག་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ལ་ཐོབ་པ་ནི་གིན་ཏུ་
སྐལ་བ་བཟང་ཞིང་གཟི་བུ་དེ་གི་འོས་འགན་ཞིག་ཏུ་བརྟེན་ཏེ་ལོ་འགའི་དཔེ་སྐྱོན་འཆར་གཞི་གཙོ་བོའི་ནང་
དུ་བཀོད་ཟེན་ཅིང་། ལས་གཞི་འདི་ལ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དང་རྒྱལ་
ཁབ་ཁྱིམ་ནང་གི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་དུ་མས་གདེང་འཛིན་དང་མཐོང་ཆེན་གྱིས་སྐུལ་མ་ཡང་ཐོབ།

《མེས་པོའི་བྱལ་བཞག》 གི་མ་ཕྱི་ཕལ་ཆེར་ནི་དབུ་མེད་བྱིས་རྒྱུད་གསལ་ཡིན་པས། མ་དཔེ་
གསལ་མི་གསལ་དང་སྐྱེད་ཡིག་མང་ཞིང་བྱིས་རྒྱུགས་འདྲ་མིན་གྱི་དབང་གིས་གྲོག་དཀའ་བའང་གིན་ཏུ་མང་
པོ་འདུག འོན་ཀྱང་དཔལ་བཅེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུད་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ལོ་མང་རིང་ཉམས་སྦྱང་
བསྟུ་ལེན་དང་མཁས་དབང་དུ་མར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་བརྟེན་ཡིག་གཟུགས་གསར་རྒྱག་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་
ཐུབ་པ་བྱུང་། པར་གི་དུ་འཁོད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དཔེ་རྒྱུད་གཞན་པ་དང་བསྟར་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་ཡོད་པ་
བཙས་ཏེ་ཞིབ་ཆེད་པ་སོ་སོའི་བསྟུ་སྒྲིག་གསལ་བཤད་དུ་གཟིགས་པར་བྱ།

དཔེ་རྒྱུད་སྐྱེད་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་དཔེ་སྐྱོན་གྱི་ལས་ཀ་འདི་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཐུགས་ཁུར་གནང་
མཁན་གྱི་མཁས་དབང་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་
ལྟན་རྒྱས་དང་། མཁས་དབང་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་མཁུལ་སྟོན་གྱི་
བཀའ་འདྲིན་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དཔལ་བཅེགས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་
འགན་འཛིན་པ་ལྟན་རྒྱས་དང་། ལུ་དག་པ། ཡིག་རྒྱག་པ་སོགས་མདོར་ན་ལས་གཞི་འདི་ལ་ལྷག་བསམ་
དང་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་ཞབས་ཁྱིམ་ཞུ་མཁན་རྣམས་ལ་སྤིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་འདྲིན་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་།

དཔེ་ཆོགས་འདིའི་དཔེ་སྐྱོག་དང་ལུ་དག་ཐད་ལ་ཉ་ཅང་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་ཆགས་བཅི་ལུ་བྱས་མོད།
འོན་ཀྱང་རྩོམ་གསུལ་ཆད་དམན་པའི་དབང་གིས་མོར་འཇུག་མི་ལྷང་བ་ཡོད་སྟེ་དཔས་དབྱེད་ལྟན་དག་གིས་
མོར་བཙས་ཡོད་སྐྱེད་གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྐྱོལ་གནང་བར་བྱ།

ཆེས་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས།
སྤྱི་ལོ་༡༠༠༧ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཆེས་༡༠ལ།

སྒྲོན་འགྲོའི་ལུ་ཆོལ།

དེ་ལ་འདིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་འདིར་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པའ་རྣམས་
དང་། ས་དགོ་བཀའ་རྙིང་སོགས་ཀྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་དམ་པའི་སྐྱེས་
བྱ་རྣམས་ཀྱིས། བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་
པའི་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཀའ་སྟོན་མཐའ་དག་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཐུན་
མོང་གི་རིག་གནས་སུ་རྟགས་སྟོན་དག་མཛོན་བརྗོད་ཐེབ་སྟོང་། ལྷ་རྩིས་འབྲུང་
རྩིས་། སྐྱ་ཆད་བཟོ་གསོ་སོགས་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་
ལུགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཆད་ལ་མ་ཞོར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་འཆད་ཉན་
འབྲུར་གསུམ་དང་། བཤད་སྐྱབ་ལས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐོག་མར་སྟོན་གཏོང་།
བར་དུ་གཏན་ལ་ཐབ། རིམ་བཞིན་དར་རྒྱས་བཏང་བ་སོགས་འཛིན་སྟོང་སྟེལ་བར་
མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་བདག་སྟེན་ལ་བརྟེན་ནས། དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་
བཞུགས་སོ་ཙམ་གྱི་སྐྱེལ་སྐྱེད་ལ་ཐུག་ཏུ་སྐྱེད་ན་རི་རབ་ལྷན་པོའི་
གཏོས་དང་མཉམ་ཞིང་། ཆོས་ཚན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་གྲངས་སུ་བགྲངས་
ན་ནམ་མཁའི་གཟའ་སྐར་ཆོགས་ཀྱང་སྐྱེད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་མཆིས་པ་ཙམ་དུ་མ་
ཟད་། རྒྱ་བལ་ཏོར་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་རྒྱུ་རྟུང་དང་བྱུང་ཆེ།

ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རིག་པའམ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཙམ་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་
འཛམ་གླིང་ཤར་ལུབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་རྟུང་མཆད་དེ། དཔེར་ན། ཨོཀ་སི་ཐོར་རྩི་
དང་། ཉར་མིང་ལྷ་བུ་ཡོ་ལོ་དང་། ཨ་རི་སོགས་སུ་གྲགས་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་གྲུ་ཆེན་མོ་

ནམས་སུ་བོད་ཡིག་གི་དཔེ་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་སྡེ་ཆེན་དང་སློབ་མ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད།

ད་ནི་གོང་དུ་སྐྱུལ་པའི་བཤད་སྐྱུལ་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུན་ཅེས་པ་དེ་གང་དང་གང་ཡིན་པའི་རོ་སྟོད་མདོ་ཙམ་ཞུ་ན། དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྐུལ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། ཆོས་བློན་ཐོན་མི་བེ་རོ་སྐྱ་ཙག་ཞང་། །གཙུབས་ཆེན་རིན་བཟང་རྟོག་ལོ་ས་སྐྱ་པ། །བུ་སྟོན་བཤད་རྒྱུན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ། །ཞེས་དང་། བོད་ཡུལ་སྐྱུལ་བརྒྱུད་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུན། །ཆིང་མ་བཀའ་གདམས་ལམ་འབྲས་བཀའ་བརྒྱུད་པ། །ཤངས་པ་ཞི་བྱེད་སྟོར་དུག་བསྟེན་སྐྱུལ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་གཞུང་ལུགས་སྡེ་ཆོགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དང་འཆད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་བཤད་རྒྱུན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ་དང་། སྐྱུལ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་བརྒྱུད་པའི་ཁྱད་པར་དང་མན་ངག་གི་དབྱེ་བས་སྐྱུལ་བརྒྱུད་འདྲན་པའི་གིང་རྟ་བརྒྱུད་དེ། བཤད་སྐྱུལ་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུན་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཞིག་བདག་ཙག་གི་ཡབ་མེས་གོང་མ་ནམས་ཀྱིས་གཅེས་པའི་ལུས་སྟོག་ལོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་མངས་པ་མེད་པར་བཤད་སྟེ། བྱི་རབས་རང་རེའི་བརྒྱུད་འཛིན་ནམས་ལ་འཕྲན་ཡུན་པན་བདེའི་དཔལ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་པའི་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས།

དེ་དག་ལས་མང་ཆེ་བ་རིག་གསར་ལོ་བཅུའི་གོང་ཆག་ཆེན་པོ་སོགས་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་སེམས་མེད་འབྱུང་བཞིའི་འཛིག་པ་དང་། སེམས་ལྡན་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གནོད་པས་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ནི་རྒྱ་བོད་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ལགས།

རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་མཁུག་སྒྲིལ་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏང་གི་ཡང་
དག་པའི་མིང་ཁུལ་གྱི་ཉི་འོད་སྤར་ཡང་འཕྲོས་ཏེ། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་འགོ་
ཁྲིད་དང་ཅུ་འཛུགས་གནང་ནས། དཔེ་རྒྱུད་འཐོར་བསྐྱུད་དང་། ལེགས་སྒྲིག་དཔེ་
རྒྱུན། རྒྱུར་སྒྲེལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་
དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་བྱ་བར་སོ་སོའི་འཁོས་བསྐྱུན་གྱི་སྤྱི་ཁྱུ་སྒྲུབ་པའི་
སྐལ་བ་བཟང་པོའི་དཔལ་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱད་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར། རང་རེའི་
ཡབ་མེས་རྣམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཐ་ལོར་མང་པོ་ཞིག་ད་དུང་ཡང་རེད་ཅག་གི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ་ལྷག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གཅེས་སྤྲོས་ཆེན་པོས་སྤྱད་
སྒྲོབ་དང་དར་སྒྲེལ་བྱེད་རྒྱ་ལྗོངས་རྒྱལ་གྱིས་གནང་བའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་མ་
ཟད། ལུ་ཅག་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྒྲོབ་གསོའི་བྱ་བར་ལེགས་སྤྲོས་འབྲལ་མཐའ་གྱི་
ཆུན་དར་འབྲིང་གསུམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཆོན་ན། རང་རེའི་སྤྱག་པར་བབ་
པའི་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་གཟི་འོད་སྤྲོན་འབར་བའི་འོས་འགན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་སེམས།

དེར་བརྟེན། རྒྱགས་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྤྱི་ཁྱུ་སྒྲུབ་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ལྷགས་ཚུམ་གནང་བའི་གསུང་རབ། བཤད་སྒྲུབ་གིང་རྟ་བཙོ་བརྒྱད་ལས་གྲུབ་པའི་
མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་གདན་རབས། རྣམ་ཐར་དང་
གསན་ཡིག་བརྗོད་དང་སྟོན་པ། རྩིས་དང་གསོ་རིག་སོགས་དཔེ་དཀོན་འཐོར་
བ་རྣམས་བསྐྱུས། ཆད་པ་རྣམས་བསམ། ཉམས་པ་རྣམས་གསོས། འབྲུགས་པ་
རྣམས་བསྒྲིགས་ཏེ་དཔེ་ཆོགས་འགའ་རིམ་པ་བསྐྱར་ཆགས་སུ་པར་དུ་བསྐྱུན་པ་དང་
བསྐྱུན་ཅིས་ལས།

ད་ལན་འདིར་རྩོམ་རྩེ་བཅུན་ཏུ་ར་བླ་ཐའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྐྱར་མ་
འདི་རྒྱ་ཆེའི་གཟུགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་སྤུལ་བ་ཡིན།

འབྲུང་ཆར་ང་ཆོའི་དཔེ་ཆོགས་དཔར་སྤྱན་ཞུ་རྒྱུའི་སྒྲོལ་ལ་ལྷག་བསམ་ལྷན་
ཞིང་མཁུན་སྤྱན་ཡངས་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་གྱི་བཀའ་
སློབ་སྤུལ་གནང་དང་། དཔེ་དགོན་གྱི་མ་སྤྱི་གཡར་གནང་གི་སྤྱབས་འདུག་ཡོང་བ་
མཁུན་མཁུན། །

ཞོར་འཕྲོས་གསལ་འདེབས་ཞུ་བ། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་ལང་ཆོ་རྒྱས་
ཤིང་། མེས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་བཀའ་པའི་གཞོན་སྤྱོད་རྣམས་ལ་མཆོན་ན། སྤྱིང་པོས་
དཔེན་པའི་ཁ་ཕོ་འདོན་པ་ལས། ཟོལ་མེད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དཀར་པོ་སྤྱིང་ལ་
འཆར་། དོན་ལྷན་གྱི་རྣམ་དཀར་བྱ་བ་དང་དུ་ཡིན། ལྷན་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་
གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད། འཁོས་བསྐྱུན་གྱི་སྤྱི་ཞུའི་ལས་ཀ་རྩུང་ཟད་རེ་སྤྱབ་ལུས་ན།
མེས་རྒྱལ་ལ་ཞབས་ཏོག་འགྲུབ། རང་རིགས་ལ་ལེགས་སྤྱོད་འབུལ། རང་ཉིད་ཀྱི་
ལ་རྒྱ་མདོན་སྤྱབ་པ་ཞིག་ཀྱང་འོང་བ་ནི་མཐོང་ཆོས་མདོན་གྱུར་ལགས་པས། དེ་
བཞིན་དགོངས་དབྱིངས་སུ་རྒྱུབ་པར་ཞུའོ། །

ཐོན་འགོག་ཆེན་འབུམས་པོ་སྤྱབ་བསྐྱུན་ནི་མས།

སྤྱི་ལོ་༡༠༠༧པའི་བླ་ཆོས་ལ་གྲུས་སུལ།

བསྐྱེད་ཀྱི་གསལ་བཤད།

དེ་ལས་ར་ཚོའི་ཐོ་ནང་རྩེ་བཅུན་ཏུ་ར་ལྷ་ཐའི་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་པར་སྐྱེད་ལྷན་པ་འདི་ནི། གཟུགས་དཀར་མཚོག་སྐྱེད་ཐུབ་
བརྟན་ཉི་མའི་བཀའ་སློབ་དང་བདག་སྐྱེད་འོག་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ཡང་སྐྱེད་ཁོང་ལ་གསུང་འབུམ་པོད་བཞི་བཅུ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་
ཕྱིས་སུ་བྲིས་པའི་རྣམས་ཐར་འགའ་ལས་གསལ་ཡང་། དངོས་སུ་པོད་བཞི་
བཅུའི་དཀར་ཆག་ཁ་གསལ་ཞིག་ད་སྐོན་ར་ཚོའི་མཇལ་རྒྱ་མ་བྱུང་། དེ་ལས་
དངོས་སུ་མཇལ་རྒྱ་བྱུང་བའི་པོད་བཅུ་ལྔ་ནི། དེང་སང་ཡོངས་བྱགས་སུ་རྟག་
བརྟན་པར་མ་ཞེས་འབོད་པ་འདི་ནི། པོད་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་འབྲུག་ (སྟྲི་
ལོ་1616) ལ། མངའ་རིས་སྤྲད་ཀྱི་གྲང་ཐང་གི་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་
པའམ། ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་དམར་པོ་སྟེ་བསྐྱངས་ན་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་པ་བསོད་
ནམས་དབང་ཕྱག་སྟེས་ཡོན་བདག་བྱས། ཏུ་ར་ལྷ་ཐའི་དངོས་སློབ་གཉའ་ཡི་
བརྟེན་དཀོན་མཚོག་ལེགས་པས། ཐོག་མའི་མཚམས་སྐྱེད་དང་པར་བྱང་འབྲི་བ་
སོགས་བྱས་ཏེ། ཏུས་འཁོར་སྐྱགས་སྟེང་དང་སྤྲད་གཉིས་ཤུར་སོགས་ཚོས་
ཚན་བཅུ་བཞི་ཤིང་པར་དུ་བཀོས་པ། རྟག་བརྟན་དམ་ཚོས་གླིང་དུ་སྐྱེད་དངས་
ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེའི་སྟེང་དུ་རྟག་བརྟན་རང་ནས་བཀོས་པ་བཅས་པོད་

བཙུ་ལྷ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་བྱ་དཔེ་པར་མ་ཚར་གཅིག་ རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་
ཆེན་པོས་འབྲས་སྤྲུངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་གདན་དྲངས་བ། བྱིས་དུས་འབྱུར་
སྐབས་སུ་པེ་ཅིང་མི་རིགས་ཙོ་བྲང་དུ་བཞུགས་ཀྱང་། དེར་སངས་བོད་སྤྲུངས་
དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་སྤྲོན་དྲངས་ཏེ་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན།

ཡང་གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད་ལས། ཁོང་ལ་
གསུང་རྩོམ་གྱི་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པར་གྲགས་ཀྱང་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོས།
གསུང་འབྲུམ་གྱི་དཔར་རྒྱུ་མས་བཀའ་རྒྱ་བཏབ་སྟེ་པར་མི་ཆོག་པ་མཛོད་པས་
ད་ལྟ་ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ་རྒྱུ་མས་ཁ་ཚར་བ་ཏུ་ཅང་དཀའ། རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་
ཞིང་དུ་གསལ་གསལ་རྒྱུ་མས། ལྷོ་གྲོས་བརྟན་པས་ཁོང་གི་གསུང་འབྲུམ་ལ་དཀར་
ཆག་བསྐྱས་པ་ཞིག་མཛོད་འདུག །དེའི་རྒྱུ་མས་ཞ་ལུ་རི་ལུག་སྤྱལ་སྤྱུས་མཛོད་
པའི་ཏུ་ར་ལུ་ཐའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་དྲངས་གསལ་མེ་ལོང་ཞེས་པའི་
ནང་དུ། བོད་ཀ་ནས་ཅ་བར་བཅུ་བདུན་ལ་ཆོས་ཚན་ཉིས་བརྒྱ་དོན་གཉིས་
དང་། ལྷེ་བ་གངས་བདུན་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་བཅུ་གསལ།

ད་ལྟ་པེ་ཅིང་མི་རིགས་ཙོ་བྲང་དུ་བོད་བཅུ་བདུན་ལ་ཆོས་ཚན་ཉིས་
བརྒྱ་དོན་བརྒྱད་དང་། ལྷེ་བ་གངས་བདུན་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་
བཞུགས་ཞེས་གསལ་ཡང་ང་ཚོའི་གོང་གི་དཀར་ཆག་གཉིས་པོ་ད་སྟོན་མཇལ་
རྒྱུ་མ་རྟེན། དེ་ཡང་ཞ་ལུ་རི་ལུག་སྤྱལ་སྤྱུས་དཀར་ཆག་དྲངས་གསལ་མེ་ལོང་
ཞེས་པ་ལྷགས་རྩོམ་གནང་སྟེ། ལྷེ་བ་ཏུག་བརྟན་གྱི་གིང་པར་དུས་ཟིང་དབང་

གིས་ཉམས་ཆག་ཤོར་བ་རྣམས། ཁ་གསོ་མཛད་ཚུལ་ཐོས་ཀྱང་ཞིབ་པའི་ལོ་
 རྒྱུས་ཁ་གསལ་མཛལ་གྱི་མ་ལུང་། ད་ལྟ་དགོན་འཇམ་དབྱངས་རྣམས་རྒྱལ་
 གྱི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་པར་རྟིང་པོད་བཅུ་བདུན་འདི། ཞ་ལུ་རི་ཐུག་
 རྒྱལ་རྒྱས་ཉམས་གསོ་མཛད་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྟམས་སྟེ། ད་ལྟ་རྟག་བརྟན་གྱི་
 པར་རྟིང་པོད་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་པོད་བཙུ་ལྔ་དང་། པོད་
 གྲངས་དང་ཆོས་ཚན་མང་ཉུང་ཆོག་མཚམས་སོགས་ཉུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་
 རྒྱུར།

ད་ལམ་ང་ཆོས་ཁོང་གི་གསུང་འབུམ་སྟོག་གྲང་ནང་དུ་བཅུག་སྐབས་
 གྱི་ཐོག་མའི་མ་དཔེ་ནི། ཉེ་ཆར་སྤྲོ་མ་ཡོན་ཏན་བཟང་པོས་འཇམ་ཐང་དུ་གིང་
 པར་ལ་བརྟོས་པའི་སྟོགས་བམ་ཉེར་བཞི་ཅན་དེ་ལ་བྱས་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཐེངས་
 གསུམ་བྱས། དེ་རྗེས་སྤྲོ་མ་ཐོན་ཏན་བརྟན་དུ་བཞུགས་པ་ཚུམ་པ་པོ་དྲ་ར་
 ལྔ་ཐ་རང་ཉིད་གྱི་ཐུག་དཔེ་སྐབས་འགར་ཐུག་མཚན་ཡོད་པ། ད་ལྟ་འབྲས་
 རྒྱངས་གནས་བཅུ་ལྔ་ཁང་ནང་བཞུགས་ཀྱིས་མ་པོད་རྒྱུང་བཅུ་ལ་ཆོས་
 ཚན་༤༥ལ་བསྐྱར་གཞི་དང་། རོ་ནང་རྟག་བརྟན་གྱི་པར་རྟིང་པོད་བཙུ་ལྔ་པོད་
 ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ཨ་རི་བདག་ཏན་འཇམ་དབྱངས་
 རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པ་པར་རྟིང་པོད་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་གཉིས་
 རྟོགས་བསྟོམས་ཀྱིས། པར་རྟིང་པོད་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལ་ཆོས་ཚན་༥༡༤བྱུང་བ་ལ་
 རྒྱུར་བྱེད་བྱས་ཏེ་དཔེ་བསྐྱར་ཐེངས་དང་པོ་ཞུས།

དེ་ནས་རྟག་བརྟན་གྱི་པར་པོད་ཉི་ཤུ་ལ་བསྐྱར་གཞི་དང་། འཛམ་ཐང་གི་
 པར་མས་སྐྱར་བྱེད་བྱས་ཏེ་དཔེ་བསྐྱར་ཐེང་གཉིས་པ་ཞུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
 པར་མ་སྐྱ་མྱི་གཉིས་དང་བྲིས་མ་གཅིག་བཅས་དཔེ་གསུམ་པོ་རྩ་བའི་ཆ་
 ཉན་གཅིག་མཚུངས་སུ་བཞུགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་མི་འདུག །ཆོ་གའི་
 སྐོར་ལ་མི་འདྲ་བ་རྩུང་ཟད་ཡོད་པ་ནི་མཆན་དཀྱུས་སུ་ཤོར་བ་ཡིན་འདུག་པ་
 ཉན་མས་ཀྱང་། གྲུག་རྟགས་ནང་དུ་བརྩམས་ཏེ་གསལ་པོ་བྱས་ཡོད། རྟག་བརྟན་
 པར་རྟིང་དང་འབྲས་སྦྱངས་བྲིས་མ་གཉིས་སུ་དཔེ་མ་བཞུགས་པ། འཛམ་ཐང་
 པར་མའི་ནང་བཞུགས་གསུང་ཐོར་བུའི་སྐོར་ལ་རྟགས་ཅན་དང་། ཞ་རྟགས་
 ཅན་གཉིས་དང་། ཟ་རྟགས་ཅན་དཔེ་མ་ཐེག་མཆོག་གི་ཟིན་བྲིས་རབ་བྱེད་
 དུག་པ་ཡན་ཆད། ཏཱ་ར་ལྷ་ཐའི་ཞལ་གསུང་སྟོབ་མ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོས་ཟིན་
 བྲིས་སུ་བཀོད་པ་དང་། རབ་བྱེད་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཇ་འགྲོའི་དགེ་
 བཤེས་མཆོག་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་གསར་དུ་བསྐྱབ་པ། འ་རྟགས་ཅན་ཉང་ཡུལ་གྱི་
 ལོ་རྒྱས་ཏཱ་ར་ལྷ་ཐས་ཞབས་བཏགས་མཛད་པར་གྲགས་པ་བཅས་ཆོས་
 ཚན་༡༥༡ལ་འཛམ་ཐང་གི་པར་མའི་དཔེ་གཅིག་ཤུ་ལས། རྟག་བརྟན་པར་
 རྟིང་དང་འབྲས་སྦྱངས་བྲིས་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱར་གཞི་མ་རྟིང་། རྟག་བརྟན་པར་
 རྟིང་གཅིག་ཤུ་ལས་གཞན་གཉིས་ལ་མེད་པ་ཆོས་ཚན་༤། ཡང་རྟག་བརྟན་དང་
 འཛམ་ཐང་པར་མ་གཉིས་ཆར་མེད་པ། འབྲས་སྦྱངས་གནས་བརྩ་ལྟ་ཁང་དུ་
 བཞུགས་པའི་གྲལ་ནས་ཆོས་ཚན་བཙོ་བརྒྱད་ལ་ལྟེབ་༡༩༥གསར་རྟིང་བྱུང་

བ་བཅས་ལ། ལུ་དག་བྱས་ཏེ་ཁ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ་བཞག་ཡོད་པ་བཅས་ཁྱོད་
བསྐྱེད་མས་དེབ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྟ་ལ་ཆོས་ཚན་༡༠༠ཡོད། ད་ལྟ་ང་ཆོའི་མ་དཔེ་
གཡར་རྒྱ་མ་རྟེན་པ་སྟོན་ཚུལ་པ་པོའི་བྱུག་དཔེའི་གྲལ་ནས་ཡིན་པ། འབྲས་
སྤངས་གནས་བཅུ་ལྟ་ཁང་། དཔེ་རྟགས་སྤྱི་༡༤ནང་བཞུགས་གཏམ་དུ་བྱ་བ་
ནོར་བུའི་འབྲུང་གནས་ལྟ་བུ། ཡང་སྤྱི་༡༠༥ནང་བཞུགས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་
ནམ་བཞག་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱན་ནམ་པར་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་༡༥། སྟེ་ལག་
བྲིས་ཀྱི་ཆོས་ཚན་གཉིས་པོ་མ་འོངས་པར་དཔེ་གཡར་ཐབས་བྱ་དགོས།

ད་ལྟ་ང་ཆོས་དཔེ་བསྐྱར་དང་ལུ་དག་གི་སྐབས་སུ་མ་དཔེ་རྩ་འཛིན་
བྱས་ཏེ། དཔེ་གསུམ་མི་འདྲ་བའི་ཆེ་རྟག་བརྟན་ལ་<<རྟ>>རྟགས་འདི་དང་།
འཛམ་གང་ལ་རྟགས་<<རྩ>>འདི། དག་ཆུ་ར་བཅོས་ལ་གྲུག་རྟག་འདི[]
དང་། མཚན་ནམས་གྲུག་རྟག་<>འདིའི་ནང་དུ་བྲུག་ཡོད།

གསལ་བཤད་ལུ་རྒྱ་རྒྱ་ཞིག་ལ་དཔེ་བཞི་པའི་ནང་དུ། ཀྱན་མཁུན་དོལ་པོ་
པའི་གསུང་ཆོས་ཚན་བཞི། རིག་འཛིན་ཆེ་དབང་ཀྱན་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལྟ་
སྟོའི་ཆེ་ག་ཞེས་པའི་ཆོས་ཚན་གཅིག་བཅས་འཛམ་གང་པར་མར་བཞག་ཡོད་
པ་དང་། ཡང་ས་བཟང་མ་ཏི་པའ་ཆེན་གྱི་གསུང་དུས་འཁོར་བྱུག་རྒྱུའི་སྐོར་
ཆོས་ཚན་གཅིག་རྟག་བརྟན་པར་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་ནམས་རང་འཛག་བཞག་ཡོད་
པ་དང་། ཁོང་གི་རང་ནམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཞལ་གདམས་ནམས་སུ།
གཙང་གི་ཡུལ་སྐད་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ཐ་སྟོན་གོ་དཀའ་བ་མང་པོ་ཞིག་

མེད་སྤྱད་གནང་བ་དག་ཀྱང་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

ད་ལམ་བཀའ་འབྲུམ་འདི་ཅིས་འཁོར་ནང་དུ་སྤྲུགས་པའི་འགྲོ་སོང་ཕྱ་
འདྲ་ཚོགས་པ་ནས་ཞུས་ཤིང་། བར་སྐྱབ་ཚར་ལྔ་བརྒྱའི་འགྲོ་སོང་བོད་རིག་པ་
དཔེ་སྐྱབ་ཁང་ནས་བགྱིས། ཚར་བརྒྱད་བརྒྱའི་འགྲོ་སོང་ཕྱིན་གྱིན་སོགས་ཀྱི་
རྒྱའི་སྤྱོད་བདག་རྣམས་ཀྱིས་གནང་ཞིང་། ཚར་ཉིས་བརྒྱའི་འགྲོ་སོང་ཕྱ་འདྲ་
ཚོགས་པ་ནས་བགྱིས་པ་བཅས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ལས། ད་ལམ་དངོས་སྤྱད་པར་དུ་
བསྐྱབ་ཐུབ་པ་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དུ་སྦྱུང་བ་ཡིན།

ལས་གཞི་འདིར་བོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་མཛོད་ཁང་ནས་མ་དཔེ་བོད་བཙུ་ལྔ་
གཡར་གནང་བྱུང་བ་དང་། འཛམ་གང་སྤྱི་མ་ཐུན་སེལ་མཚོག་ནས་ཀྱང་མ་
དཔེ་བཙུ་ལྔ་རོགས་དང་། གོ་རིམ་སྤྱི་གྲུ་ཞུ་ཞུ་བཅས་ལ་རོགས་རམ་གང་
མང་གནང་བ་དང་། ཁམས་སྤྱུལ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་མཚོག་ནས་ཉང་ཡུལ་
ཚོས་འབྱུང་ཞུ་དག་གི་རོགས་རམ་གནང་བ་དང་། སྤྱི་མ་དཔལ་ལྔ་བརྒྱ་མཚོས་
ཞུ་དག་གི་ལས་ཀ་རྒྱའི་སྤྲུགས་འགན་ཆེ་བཞེས་གནང་བ་བཅས་ལ་སྤྲུགས་རྩི་
ཆེ་ཞུ་བའོ། །

དཔལ་བཙུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་
ཀུན་བདེ་ལེགས་ཀྱིས།

རྩེ་བཙུན་རྩ་རྩ་ཐའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུན།

1575-1635

ཁོང་གི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྲུང་གནས་དང་། པརྩེ་ཏ་ལྟ་ཡ་རྩ་ར།
གཉིས་ལོ་ལྔ་བ། ཁ་རག་སྒོམ་རྩུང་སོགས་སྒྲིམ་ཆེན་མང་པོས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
ཤིང་། བོད་སློང་བརྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་ཁ་རག་ཁྱུང་བཙུན་གྱི་གནས་རྩེ་
མོ་ཁ་རག་ཅེས་པའི་འདབས། རྩེ་བོ་ཆེན་པོ་ལོ་ཉི་ཉའི་ཉེ་འགམ་དུ་རྩ་ལོ་ལྔ་བ་
ཆེན་པོའི་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པར་བྱོན་པ་ལ། ཤར་རུབ་གཉིས་སུ་གྲེས་པ་ལས་
ཤར་བ་ཀུན་དགའ་མེད་གའི་གདུང་བརྒྱད། རྣམས་འཆང་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱ་མཚོའི་
སྤྱི་རྣམ་རྒྱལ་ལུ་ལྷན་ཆོགས་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ་པ་རྩེ་འདིའི་ཡབ་དང་།
ཡུམ་རྩེ་རྩེ་ལུ་དགའ་དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་རབ་བྱུང་བཅུ་
པའི་ཤིང་ལག་(སྤྱི་ལོ་1575) ལ། རོ་མཚར་བའི་ལྷས་དང་བཅས་སྐུ་འབྱུངས་ཏེ་
མེས་པོས་པདྨ་མི་གཙོ་དེ་རྩེ་ཞེས་མཚན་གསོལ།

སྐུ་བལྟམས་ཏེ་སྤྱི་བ་བརྒྱད་མོང་རྩེས་བཞེངས་ནས་གོམ་པ་སྤོ་བྱུང་བ་
དང་། དགུང་ལོ་གཅིག་ཅུ་ནས་གསུང་བྱོན་ཏེ་རྩེ་མ་ཀུན་དགའ་གྲོལ་མཆོག་
ཡིན་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྐུ་གོང་མའི་རྩེན་གསུམ་དང་
སྤྱིན་བདག ། ཉེ་གནས་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས།
རོ་ནང་སྤྱི་མ་ཀུན་དགའ་གྲོལ་མཆོག་གི་ཡང་སྤྱི་འབྱུང་མེད་དུ་ཤེས་ཏེ། དགུང་
ལོ་བཞི་པར་རོ་ནང་མཁན་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཞབས་དུང་བཀྲ་ཤིས་

སྟོབས་རྒྱས་དབང་པོ་སོགས་ཏེ་པ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ཅུ་ལྷ་ཙམ་གདན་འདྲིན་དུ་བྱུང་
ནས། གཙང་སྟོགས་སུ་གདན་དྲངས་ཏེ་སྐྱ་གོང་མའི་སྟོབ་མ་རྩོད་ཀྱིན་དགའ་
རྒྱལ་མཚན། ལྷ་དབང་གྲགས་པ། མཁན་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ། མཁས་དབང་
བུམས་པ་ལྷན་གྲུབ། རྩོད་ཀྱིན་དགའ་དཔལ་བཟང་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ལུང་བྱང་
ཅུར་ཁྱི་སྟོན་མཛད། རྩོད་པ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་
ཀྱི་བྱང་དུ། ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་སྟོལ་དཀར་གྱི་རྩིས་གནང་དང་། གཤེད་
དམར་ལྷ་ལའི་དབང་། ལམ་འབྲས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་དང་གདམས་པ་
མང་པོ་གསན།

དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་དྲུག་པ་ནས་ཡི་གེ་སྟོར་སྟོག་ལུལ་དུ་སྟོན་པ་མཆིན་ཏེ།
དབང་དང་རྩིས་གནང་སོགས་ཡིག་ཐོག་ནས་གནང་བ་ལ་དཀར་ཆེགས་མེད་པ་
བྱུང་།

དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་པར་རྩོད་གོང་མའི་དངོས་སྟོབ་མཁས་དབང་བུམས་པ་
ལྷན་གྲུབ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟན་ནས། ཚད་མ་རིགས་གཏོར་སྐྱངས་པས་གཞུང་
དོན་ལ་གོ་བ་རྟེན་རུང་སྟོ་འཛིན་ལ་ལྷ་པ་ལྷ་ཙམ་འགོར། གཞན་ཡང་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་
གཞུང་ལུགས་མང་པོར་གསན་བསམ་མཛད་པས་མཆིན་རྟོགས་རྒྱས།

དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཐེབས་སྐབས་སྟག་ལུང་ཀྱིན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་
མཚན་གདན་དྲངས་ཏེ་ཐོག་མར་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་གྱི་ལུང་ལྷས་ཏེ། དེ་
ནས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཚུ་རྟ་བུམས་སྟོན་ལྷ་བའི་ཆོས་ལྷ་ (སྟེ་ལོ་1582)
ལ། ཆོས་ལུང་བྱང་ཅུའི་མཚོད་ཁང་གི་ཡང་ཐོག་དུ། དཔལ་སྟག་ལུང་པ་ཆེན་
པོ་རྩོད་བཅུན་ཀྱིན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ཀྱི་